

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för svenska språket

1GN247 Svenska I för undervisning i årskurs 4-6/verksamhetsintegrerad profil, 15 högskolepoäng

Swedish I for Teaching in Primary School, Years 4-6/Teaching Practice Profile, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap
Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/nordiska språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2016-04-04.
Reviderad 2024-07-02. Revidering av litteraturlista

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2024.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A. Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 1b/1a1+1a2, Samhällskunskap 1b/1a1 + 1a2.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och tillämpa kunskaper om språk och litteratur,

- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas didaktiskt och metodiskt med utgångspunkt i kunskaper om språk och litteratur,
- uppvisa god språk- och textkompetens och grundläggande medvetenhet om den egna läs- och skrivförmågan,
- tillämpa kursens innehåll i praktiska moment.

Delkurs 1, Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för olika ämnesdidaktiska perspektiv på svenskämnet i dagens skola,
- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterär text,
- anlägga ett metaperspektiv på sitt eget läsande och skrivande,
- redogöra för och diskutera teoretiska och ämnesdidaktiska inklusive metodiska perspektiv på språk och texter,
- redovisa kunskaper om strukturer i språk och text,
- redogöra för och praktiskt tillämpa kunskaper i retorik,
- redogöra för och diskutera ämnesdidaktiska inklusive metodiska perspektiv på skrivandets möjligheter och svårigheter för elever som kommit olika långt i sin litteracitetsutveckling,
- praktiskt tillämpa kunskaper i språk och litteracitet didaktiskt och metodiskt.

Delkurs 2, Skönlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för barnlitteraturens funktioner och villkor i olika historiska och ämnesdidaktiska inklusive metodiska sammanhang,
- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterära texter ur olika genrer, med särskilt fokus på texter för barn och ungdomar,
- redogöra för teorier om lässtrategier, läsförståelse och läsandets möjligheter och svårigheter för elever som kommit olika långt i sin litteracitetsutveckling,
- didaktiskt, metodiskt och praktiskt tillämpa kunskaper om barnlitteratur och läsning,
- anlägga ett metaperspektiv på sitt eget läsande och skrivande.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

Via verksamhetsintegrering stärks kopplingen till yrkespraktiken och studenten får observera och pröva hur språk och texter i vid bemärkelse kan användas i skolans svenskundervisning. Kursen förbereder studenten för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade för denna. Studenten använder och reflekterar över sin kommunikativa förmåga i tal och skrift. Studenten får grundläggande medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Studenterna utvecklar sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar med anknytning till svenskämnet. Studenterna samlar in, bearbetar och kommunicerar iakttagelser i samband med verksamhetsintegreringen.

Delkurs 1, Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

I denna delkurs introduceras historiska och didaktiska perspektiv på svenskämnet. Dessutom fokuseras studenternas eget skrivande och läsande av texter i olika genrer. I delkursen behandlas teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och texter med koppling till undervisning i årskurs 4–6 och dessa elevers olika möjligheter till

språkutveckling. Studenterna får möta olika perspektiv på läs- och skrivsvårigheter. Olika textgenrers funktioner och textstrukturer studeras tillsammans med svenska språkets grammatiska strukturer, vilket tillämpas i praktiska moment. Samspelets, samtalets och muntliga texters betydelse för litteracitets- och kunskapsutveckling betonas. Under de verksamhetsintegrerade dagarna studeras skrivundervisning samt språk och texter ur didaktiskt perspektiv.

Delkurs 2, Skönlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

I delkursen studeras vilken roll skönlitteratur för barn och unga spelat i olika historiska, kulturella och didaktiska sammanhang samt i skolans styrdokument. Studenterna möter ett representativt urval texter som belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll, exempelvis vad gäller barnsyn och natursyn. Relationen mellan innehåll och form beaktas liksom förhållandet mellan text och bild. Delkursen behandlar grundläggande litteraturanlys vilken appliceras på litteratur skriven för såväl barn som vuxna. Förmågan att se litterära texters betydelse för läsutveckling, läsförståelse och lässtrategier tränas och tillämpas i praktiska övningar. De verksamhetsintegrerade dagarna som genomförs har fokus på att undersöka hur man arbetar med läsning och skönlitteratur på aktuell skola.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt seminarier, som kopplas till verksamhetsintegrerade delar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För kursbetyget Väl godkänd ska 10 högskolepoäng av kursens ingående moment vara Väl godkända.

Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar (2,5 hp, U–G) samt en avslutande salstentamen (5 hp, U–VG). Salstentamen och skriftliga redovisningar genomförs individuellt, medan muntliga redovisningar genomförs såväl individuellt som i grupp.

Delkurs 2 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar (2,5 hp, U–G) samt en avslutande salstentamen (5 hp, U–VG). Salstentamen och skriftliga redovisningar genomförs individuellt, medan muntliga redovisningar genomförs såväl individuellt som i grupp.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GN007 Svenska I – Svenska språket för undervisning i årskurs 4–6, 15 hp.

1GN208 Svenska I – Svenska språket för undervisning i årskurs 4–6, verksamhetsintegrerad profil, 15 hp.

Övrigt

Kursen ingår i grundlärarprogrammet.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

Bergh Nestlog, E. & Danielsson, K. (2020). *Textskapande i grundskolan: utveckla funktionella skrivpraktiker*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN 9789144122021.

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. 2015. *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 202 s. ISBN: 9789144092546.

Golden, Anne & Iversen Kulbrandstad, Lise (2015). *Ordförråd och begrepp inom svenskämnen*, Høgskolen i Innlandet/Karlstads universitet. Modul Lässtrategier för sakprosa, Läslyftet 11
s. <https://larportalen.skolverket.se/api/resource/P03WCPLAR148272>

Josephson, Olle. m.fl. 1990. *Elevtext. Analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9*. Lund: Studentlitteratur. Ca 70 s. i urval. ISBN: 9789144302614.

Liberg, Caroline & Smidt, Jon. 2019. *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber. Urval: kapitel 1, 7 och 13. ISBN: 9789147129737.

Lundin, Katarina. 2014. *Tala om språk. Grammatik för lärarstudenter*. 2., rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN: 9789144082998.

Norberg Brorsson, Birgitta. 2009. *Skrivandets makt: om det demokratiska skrivandet i skolans svenskämne*. 1. uppl. Stockholm: Liber. 196 s. ISBN: 9789147015627.

Nygård Larsson, Pia (2019). *Semantiska vågor i klassrumsinteraktion Språk- och kunskapsutvecklande samtal i ämnesundervisning*, Malmö universitet. Modul Muntlig kommunikation del 3, Läslyftet 10
s. <https://larportalen.skolverket.se/api/resource/P03WCPLAR132088>

Olsson Jers, Cecilia (2018). *Förberedda presentationer*, Malmö universitet Modul Muntlig kommunikation del 6, Läslyftet 12
s. <https://larportalen.skolverket.se/api/resource/P03WCPLAR121132>

Skolverket. 2011. *Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan och sameskolan*. 47 s. ISBN 9789186529604. (I urval, se skolverket.se).

Skolverket 2018. *Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning*. Stockholm: Skolverket. S. 7–131, 124 s. ISBN 9789175593166. Tillgänglig via

skolverket.se

Svenska skrivregler. Senaste upplagan. Stockholm: Liber. I urval.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan. Se www.skolverket.se

Delkurs 2. Skönlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

* = Finns tillgänglig på lärplattformen

Alkestrand, Malin. 2016. *Magiska möjligheter*. Göteborg: Makadam. 30 s. i urval. ISBN: 9789170612251.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2015. *Från fabler till manga 1. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Malmö: Gleerups. 398 s. ISBN: 9789140689443.

Hallberg, Kristin. 2017. "Katarina Taikons Katitzi-svit". I: Andersson, Maria & Druker, Elina (red.), *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur. Analyser*. Lund: Studentlitteratur. 20 s. ISBN: 9789144111810.

*Kåreland, Lena. 2008. "Barnlitteraturens utveckling i Sverige", litteraturbanken.se. 10 s.

*Nilsson Skåve, Åsa. 2020. "Plats, natur och tillhörighet i Ann-Helen Laestadius böcker". I: Löwe, Corina & Nilsson Skåve, Åsa (red.), *Didaktiska perspektiv på hållbarhetsteman i Barn- och ungdomslitteratur*. Stockholm: Natur & Kultur. 12 s. ISBN: 9789127824881.

*Palm, Anders. 2002. "Att tolka texten". I: Bergsten Staffan (red.), *Litteraturvetenskap – en inledning*. 2:a [rev. och utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur. 15 s. ISBN: 9144023324.

*Posti, Piia K. 2017. "Resor, äventyr och den andre. Exotism och det främmande i samtida svensk barnlitteratur". I: Andersson, Maria & Druker, Elina (red.), *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur. Analyser*. Lund: Studentlitteratur. 15 s. ISBN: 9789144111810.

Skolverket. 2016. *Att läsa och förstå. Läsförståelse av vad och för vad?* Stockholm: Skolverket. ISBN: 9789175592558 (Finns att tillgå digitalt).

Stensson, Britta. 2006. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. 160 s. ISBN: 9171732454.

Aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se).

Vetenskapliga artiklar tillkommer (ca 50 s.).

Skönlitteratur:

Lagerkvist, Pär. Valfri utgåva. *Gäst hos verkligheten*.

Barnlitterära texter enligt särskilda anvisningar (ca 800 s.).